

HOTARIRE Nr. 425 din 20 iulie 1994
privind aprobarea Regulamentului pentru furnizarea si utilizarea energiei termice

EMITENT : GUVERNUL ROMANIEI

PUBLICAT IN : MONITORUL OFICIAL NR. 238 din 26 august 1994

Guvernul Romaniei hotaraste:

ART. 1

Se aproba Regulamentul pentru furnizarea si utilizarea energiei termice, anexa la prezenta hotarire.

ART. 2

Prevederile Regulamentului pentru furnizarea si utilizarea energiei termice se aplica dupa 30 de zile de la publicarea lui in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Pe aceeasi data se abroga orice dispozitii contrare.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VACAROIU

Contrasemneaza:

Ministrul industriilor,
Dumitru Popescu

Ministrul de stat, ministrul finantelor,
Florin Georgescu

R E G U L A M E N T
pentru furnizarea si utilizarea energiei termice

Definitii

In prezentul regulament, in afara cazurilor in care se prevede altfel, prin termenii sau expresiile mentionate in continuare in ordine alfabetica se intlege:

(1) acord de furnizare de energie termica: acord scris care se da de catre producator, in legatura cu posibilitatile de livrare de energie termica sub forma de abur, condensat, apa fierbinte sau apa calda, unui consumator, din instalatiile sale;

(2) aviz de racordare: avizul scris care se da de catre furnizor in legatura cu posibilitatile si conditiile de alimentare cu energie termica sub forma de abur, condensat, apa fierbinte sau apa calda unui consumator, din instalatiile sale;

(3) agent termic sau purtator de energie termica: fluidul utilizat pentru a acumula, a transporta si a ceda energia termica. In conditiile prezentului regulament, agentii termici sunt aburul si apa. Agentul termic poate fi:

- a) primar, cum este aburul sau apa fierbinte care se produc in centralele sistemului de alimentare cu energie termica, si
- b) secundar, cum este apa calda obtinuta in schimbatoarele de caldura din statile termice, prin preluarea caldurii din agentul primar;
- (4) apa calda de consum: apa calda, in circuit deschis, utilizata in scopuri gospodaresti sau sanitare;
- (5) bransament termic: legatura dintre o retea de distributie secundara si un consumator de energie termica;
- (6) condensat: apa obtinuta prin condensarea aburului folosit;

(7) consum de energie termica: cantitatea de caldura retinuta de consumator din purtatorii de energie termica (diferenta dintre cantitatea de caldura primita si cea restituita);

(8) consum pentru incalzire: consumul de energie termica folosita pentru incalzirea spatiilor din cladiri industriale, institutii, locuinte etc.;

(9) consum tehnologic: consum de energie termica pentru scopuri tehnologice;

(10) consumator de energie termica: persoana fizica sau juridica ce utilizeaza energia termica, pe baza de contract in instalatiile sale legate nemijlocit la instalatiile unui furnizor. Acesta poate fi:

a) consumator de tip agricol: consumatorul care foloseste energia termica pentru cultivarea legumelor si florilor, pentru cresterea pasarilor si animalelor, pentru fabricile de nutreturi combinate, pentru statii de uscat si granulat furaje verzi, statii de sortare oua, fructe si legume, statiunile de uscat cereale si de conditionat seminte, precum si pentru alti consumatori similari;

b) consumator de tip industrial: consumatorul, cu exceptia celui agricol, care foloseste de regula energia termica in scopuri tehnologice;

c) consumator comercial: consumatorul care utilizeaza energia termica pentru incalzirea spatiilor comerciale si prepararea apei calde de consum;

d) consumator de tip urban: consumatorul care utilizeaza energia termica pentru incalzirea locuintei, a birourilor institutiilor, a obiectivelor social-culturale si pentru prepararea apei calde de consum. Consumul pentru populatie se incadreaza in consum de tip urban;

(11) consumator autoproducator de energie termica: consumatorul care, in afara activitatilor sale de baza, produce si energie termica, pe care o utilizeaza exclusiv sau in principal pentru nevoile sale proprii;

(12) distribuitor de energie termica: agentul economic care furnizeaza consumatorilor energia termica primita de la unul sau mai multi producatori. El este considerat consumator, in raport cu producatorul de energie termica, si furnizor, in raport cu consumatorul de energie termica;

(13) echipament de masurare: aparatura si ansamblul instalatiilor care servesc la masurarea parametrilor agentilor termici, a puterii si a cantitatii de energie termica;

(14) furnizor de energie termica: agentul economic care furnizeaza energia termica la consumatori. El poate fi producator de energie termica sau numai distribuitor;

(15) instalatii de alimentare cu energie termica; totalitatea instalatiilor de producere, transport si distributie a energiei termice execute in scopul asigurarii consumatorului cu aceasta.

Dupa modul cum se realizeaza producerea energiei termice in cadrul unui sistem de alimentare centralizata cu energie termica, se disting:

a) regim de termoficare, in care energia termica se produce combinat si simultan cu energia electrica;

b) regim de centrala termica, in care se produce numai energie termica;

c) regim mixt (termoficare si centrala termica);

(16) instalatii de producere a energiei termice: toate instalatiile care produc abur, apa fierbinte sau apa calda;

(17) instalatii de transport si distributie a energiei termice sau retele termice: conductele, statii intermediare de pompare si statii termice destinate transportului, transformarii si distributiei agentilor termici de la instalatiile de producere pina la cele de utilizare;

(18) instalatii de utilizare a energiei termice: totalitatea instalatiilor si receptoarelor care consuma energia termica;

(19) loc de consum: ansamblul instalatiilor de utilizare ale unui consumator, aflate in aceeasi incinta, alimentate din una sau mai multe statii termice;

(20) producator de energie termica: agentul economic la care unul dintre obiectivele de baza este producerea de abur, apa fierbinte si/sau apa calda in centrale electrice de termoficare (C.E.T.), in centrale termice (C.T.) sau in instalatii de producere a energiei termice prin valorificarea resurselor energetice reutilizabile sau a surselor noi de energie;

(21) producator independent de energie termica: agentul economic care exploateaza singur capacitatii de producere a energiei termice in scopul comercializarii;

(22) punctul de delimitare a instalatiilor dintre furnizor si consumator: locul in care instalatiile proprietate a consumatorului se racordeaza in instalatiile furnizorului de energie termica;

(23) putere termica sau debitul de energie termica al instalatiilor de alimentare: cantitatea de energie termica in unitatea de timp; se exprima in MW.

Se deosebesc:

- a) putere termica absorbita, care este cantitatea de energie termica retinuta din agentii termici, in unitatea de timp, in instalatiile de transformare sau de utilizare;
- b) putere termica avizata, care este puterea termica maxima aprobată prin acordul de furnizare a energiei termice, pentru care se dimensioneaza instalatiile ce se folosesc pentru alimentarea cu energie termica a unui consumator;
- c) putere termica contractata, care este puterea termica maxima convenita a fi absorbta de un consumator si inscrisa in contract. Puterea termica maxima este puterea determinata ca valoare medie pe timp de 60 minute;
- d) putere termica minima de avarie, care este puterea termica absorbta, strict necesara consumatorului, pentru mentinerea in functiune a agregatelor care conditioneaza securitatea instalatiilor si a personalului, convenita ca valoare si durata pe baza datelor de proiect;
- e) putere termica minima tehnologica asigurata in regim de limitari (restrictii) unui consumator, calculata ca ea mai mica putere termica necesara pentru mentinerea in functiune, in conditii de siguranta, numai a acelor aggregate si instalatii impuse de procesul tehnologic, pentru a evita pierderi de productie nerecuperabile;

(24) racord termic: ansamblul instalatiilor prin care se face legatura intre o retea de distributie primara si o statie termica;

(25) regim de limitare (de restrictii) a consumului: situatie in care este necesara reducerea la anumite limite a puterii termice absorbite de consumator, cu asigurarea puterii minime tehnologice, fie ca urmare a lipsei de energie, fie ca urmare a indisponibilitatii pe o durata mai mare de 6 ore, a unor capacitatii de producere sau a unor retele de transport si distributie a energiei termice;

(26) sistem de alimentare centralizata cu energie termica (SACET): ansamblul de instalatii si constructii destinate producerii, transportului prin retele publice, transformarii, distributiei si utilizarii energiei termice sub forma de abur, apa fierbinte sau apa calda, legate printr-un proces comun de functionare;

(27) sistem pausal; modul de stabilire a consumului de energie termica in functie de puterea termica si de numarul orelor de utilizare pe tipuri de receptoare termice, factorul de cerere sau alte elemente derivate din acestea;

(28) situatie de avarie: situatie in care, datorita avarierii unor instalatii din sistemul de producere, transport si distributie a energiei termice, nu se mai pot mentine parametrii principali in limitele normale;

(29) statie termica: ansamblul instalatiilor prin care se realizeaza adaptarea parametrilor agentilor termici la necesitatile consumului si prin intermediul caruia se alimenteaza cu energie termica unul sau mai multi consumatori.

Statie termica poate fi: un punct de distributie, un punct termic, o statie centralizata pentru prepararea apei calde sau o statie de transformatoare de abur;

(30) subconsumator: persoana fizica sau juridica ale carei instalatii de utilizare sunt racordate la instalatiile termice ale unui consumator;

(31) taxa de putere termica: suma fixa, stabilita prin tarif anual pe unitatea de putere termica (debit) avizata.

CAP. 1

Dispozitii generale

ART. 1

Prezentul regulament stabileste raporturile-cadru dintre producatorii, distributorii, consumatorii si subconsumatorii de energie termica din sistemele de alimentare centralizata cu energie termica si prevede conditiile generale de furnizare si utilizare a acestei energii produse in centrale electrice de termoficare, in centrale termice sau in instalatii de valorificare a resurselor energetice refofolosibile.

ART. 2

Prevederile regulamentului se aplică, de asemenea, la proiectarea, executarea, receptionarea, exploatarea si intretinerea instalatiilor din sistemele de alimentare centralizata cu energie termica.

ART. 3

(1) Consumatorii pot avea unul sau mai multe locuri de consum.

(2) Prevederile prezentului regulament se aplica consumatorilor in raport cu fiecare loc de consum luat separat.

ART. 4

Consumatorii pot sa racordeze la instalatiile lor instalatii ale subconsumatorilor, cu respectarea prevederilor prezentului regulament si a prescriptiilor specifice in vigoare.

ART. 5

(1) In functie de debitul termic contractat, consumatorii se impart in:

- a) mici consumatori, cu debite termice contractate de pina la 20GJ/h; sau mai mici;
- b) mari consumatori, cu debite termice contractate de peste 20GJ/h.

(2) Clasificarea in mari si mici consumatori nu se aplica in cazul ansamblurilor de locuinte.

(3) Dupa natura consumului de energie termica, consumatorii se impart in urmatoarele categorii:

- a) consumatori de tip industrial;
- b) consumatori de tip agricol;
- c) consumatori comerciali;
- d) consumatori de tip urban.

ART. 6

Consumatorii care au atit consum tehnologic, cit si consum pentru incalzire si/sau apa calda de consum se incadreaza in categoria consumatorilor de tip industrial, de tip agricol sau consumatori comerciali.

ART. 7

In cazul cind incalzirea spatiului de lucru este impusa si de conditiile in care trebuie sa se desfasoare procesul tehnologic, consumul respectiv de energie termica se considera ca se realizeaza in scopuri tehnologice.

ART. 8

Toti consumatorii de energie termica au obligatia de a obtine, inainte de a incepe proiectarea instalatiei de utilizare, avizul de racordare de la furnizor, acesta avind obligatia de a obtine acordul de energie termica de la producator, inainte de emiterea avizului propriu.

ART. 9

Proiectarea, executarea si receptionarea instalatiilor de alimentare si utilizare a energiei termice, racordate la sistemul de alimentare centralizata, precum si exploatarea, intretinerea, repararea, extinderea sau modificarea instalatiilor si a destinatiei energiei termice consumate se vor efectua in conformitate cu prescriptiile, normativele si reglementarile in vigoare.

CAP. 2

Reglementari privind contractarea energiei termice

ART. 10

(1) Furnizarea energiei termice se face numai pe baza de contract incheiat intre furnizor si consumator, intre producator si distribuitor, precum si intre consumator si subconsumator, ale carui prevederi trebuie respectate de fiecare parte.

(2) Consumul de energie termica fara contract este considerat consum fraudulos, constituie contraventie sau infractiune, dupa caz, si se pedepseste conform legilor in vigoare.

(3) Incheierea contractului de furnizare a energiei termice cu un consumator nou sau modificarea contractului incheiat cu un consumator existent care se dezvolta se face numai dupa obtinerea acordului de furnizare de energie termica potrivit reglementarilor in vigoare si dupa prezentarea dosarului instalatiei, conform prevederilor articolului 34 din prezentul regulament.

ART. 11

(1) Continutul contractului de furnizare a energiei termice se convine intre partile contractante, cu respectarea prevederilor prezentului regulament si a dispozitiilor Codului comercial roman, avind la baza contractul-cadru al furnizorului, si cuprinde, in principal, urmatoarele:

- partile contractante si reprezentantii lor legali;
- graficele de consum;

- conditiile tehnice ale furnizarii;
- drepturile si obligatiile partilor contractante;
- delimitarea instalatiilor dintre furnizor si consumator;
- conventia de exploatare si de reglare a instalatiilor;
- scopul in care se consuma energia termica;
- pretul de furnizare a energiei termice;
- modul de masurare si plata energiei termice furnizate, a energiei termice primite de la consumatorul autoproducator sau independent si a agentilor termici nerestituiti;
- programul de executare a reparatiilor;
- transele de limitari in caz de indisponibilitati in instalatiile de alimentare;
- clauze speciale.

(2) Pentru consumatorii comerciali si de tip urban, contractul se adapteaza corespunzator.

ART. 12

(1) Contractul reglementeaza raporturile dintre furnizor si consumator cu privire la furnizarea, plata si conditiile de utilizare a energiei termice.

(2) Acordul de furnizare a energiei termice si avizul de racordare stau la baza contractului si constituie parti integrante ale acestuia.

ART. 13

Contractul de furnizare a energiei termice se incheie pe o durata convenita intre parti, cu anexe pentru fiecare loc de consum si cu prevederi pentru furnizarea de abur si, separat, pentru furnizarea de apa fierbinte sau calda, cu exceptia contractului dintre producator si distribuitor, la care nu se fac anexe pe fiecare loc de consum.

ART. 14

Contractarea energiei termice, la toate categoriile de consumatori, se face tinind seama atit de necesarul solicitat de consumator, cit si de posibilitatile de asigurare de catre furnizor, iar cantitatatile convenite se prevad in anexele la contract.

ART. 15

(1) In contract se va evidenta separat consumul de energie termica pentru scopuri tehnologice, cel pentru incalzire si cel pentru prepararea apei calde de consum.

(2) Cantitatile de energie termica se vor defalca pe purtatori de energie termica, precizindu-se pentru fiecare debitele minime si maxime orare preluate in regim de iarna si de vara, parametrii de calitate, procentul de condensat si apa calda returnata, indicii de calitate ai condensatului si ai apei calde returnate.

(3) Pentru apa fierbinte se va inscrie in contract si debitul hidraulic maxim orar ce poate fi livrat, si regimul de consum (continuu sau cu intermitenta).

ART. 16

(1) Prevederile din contractul de furnizare a energiei termice pot fi detaliate, completate si modificate prin acte aditionale.

(2) Clauzele contractuale variabile in timp fac obiectul anexelor la contract si constituie parti integrante ale acestuia.

ART. 17

(1) Puterea termica precizata in contractul dintre producator si distribuitor trebuie sa fie egala cu suma puterilor termice contractate de distribuitor cu consumatorii sai, aplicindu-se coeficientii de simultaneitate, la care se adauga consumul tehnologic, pe structuri, pentru transportul si distributia agentului termic de la punctul de producere la instalatiile de utilizare.

(2) Consumul tehnologic de energie termica pentru transport si distributie se determina prin masuratori si prin studii anuale de regim hidraulic si termic elaborate de unitati de proiectare de specialitate platite de proprietarul retelelor termice, iar, in cazul in care consumurile tehnologice determinate se depasesc, se vor lua masuri pentru remedierea deficientelor.

ART. 18

(1) Pe parcursul executarii contractului, conditiile tehnice se pot modifica numai cu acordul partilor.

(2) Prin act aditional se pot admite si livrari mai mari decit cele contractate, in cazul in care producatorul are combustibil, precum si in cazul in care consumatorul pune la dispozitia furnizorului cantitatile echivalente de combustibil sau fondurile necesare procurarii acestuia de pe piata externa, in conditiile in care capacitatatile de producere, transport si distributie permit productia si circulatia suplimentara de energie termica.

ART. 19

(1) Cantitatile de energie termica ce se contracteaza anual se convin pe baza necesarului prezentat de consumator, intr-o nota de calcul, si a posibilitatilor de livrare de catre furnizor, separat, pe tipuri de agenti termici.

(2) Cantitatile de energie termica ce depind esential de conditiile meteorologice vor fi evidențiate separat, cu precizarea, in nota de calcul a conditiilor meteorologice preliminate (temperaturi medii, grade/zile etc.), in conformitate cu normele in vigoare.

ART 20

(1) Modificarea cantitatilor de energie termica si a puterilor contractate, trimestrial sau lunar, pot fi cerute de consumator, in scris, cu 10 zile inaintea inceperii perioadei pentru care se cere modificarea, dar ele pot sa devina mai mici decit debitul minim tehnologic al sursei sau al sistemului de transport.

(2) Furnizorul va comunica in scris raspunsul sau in maximum 5 zile de la primirea cererii.

(3) In mod exceptional, la consumatorii la care o parte din consum depinde esential de conditiile meteorologice, partile pot conveni asupra modificarii cantitatilor de energie termica contractate, aferente acestei categorii de consum, la cererea scrisa a consumatorului, prezentata cu 5 zile inainte de finele lunii respective si justificata pe baza conditiilor meteorologice efective fata de cele preliminate in nota de calcul prezentata la contractare.

ART. 21

Prin contract se poate asigura, contra cost, alimentarea cu apa calda din reteaua primara pentru incarcarea retelei secundare.

Prevederi specifice pe categorii de consumatori

Mari consumatori de tip industrial si de tip agricol

ART. 22

(1) In contracte se vor inscrie, in afara datelor specificate in art. 11, si urmatoarele:

- presiunile si temperaturile maxime si minime stabilite conform prevederilor art. 51;
- debitele de energie termica orare minime de avarie si durata de reducere a debitului dupa care siguranta este afectata;
- debitele de energie termica minime tehnologice;
- debitele hidraulice orare maxime instalate si absorbite;
- debitele hidraulice minime tehnologice ale sistemului de transport, pe trimestre si luni, care trebuie sa fie absorbite de consumator.

(2) In contractele cu consumatorii autoproducatori si independenti se inscriu si:

- cantitatile de energie termica ce se vor livra de catre acestia in retele termice ale furnizorului;
- debitele maxime si minime la care va avea loc livrarea;
- perioadele de timp in care se va livra energia termica, in cazul in care furnizarea este sezoniera sau temporara;
- parametrii si indicii de calitate ai agentilor termici si abaterile admise.

ART. 23

Pentru fiecare consumator din aceasta categorie se stabileste puterea termica (debitul termic) ce poate fi redusa pentru preventirea sau limitarea unor avariilor in instalatiile de producere si transport al energiei termice sau determinate de aparitia unor limitari in alimentarea cu combustibil, defalcat pe 1-3 transe care se inscriu in contract.

ART. 24

(1) In anexa la contractul de furnizare a energiei termice nu cuprinde indicatorii gradului de continuitate, care sunt precizati in acordul de furnizare a energiei termice.

(2) In cazul in care acordul de furnizare a energiei termice nu cuprinde indicatorii de continuitate, furnizorul va stabili acesti indicatori pe baza schemei de alimentare si a starii tehnice a instalatiilor respective.

ART. 25

La denuntarea unilaterală a contractului de catre un mare consumator, acesta este obligat sa plateasca taxa fixa de putere precizata prin contract pe perioada ramasa din anul respectiv.

Consumatori comerciali si de tip urban

ART. 26

Pentru incheierea contractului de furnizare a energiei termice este obligatorie prezentarea de catre consumator a actului de proprietate, a contractului de inchiriere sau a altei forme de act care ii da dreptul sa foloseasca spatiul de incalzit. Distributorii nu au aceasta obligatie.

ART. 27

(1) In cazul in care un consumator paraseste imobilul ocupat, el este obligat sa ceara rezilierea contractului si incetarea furnizarii energiei termice cu minimum 15 zile inainte; in caz contrar, el va fi urmarit si pentru plata energiei termice ce s-ar consuma dupa plecarea sa, pina in momentul in care se incheie contractul cu noul consumator.

(2) In cazul cind noul consumator nu incheie contractul in termen de 15 zile de la data mutarii in imobil, furnizorul are dreptul sa-i factureze toata cantitatea de energie termica consumata, cu o majorare de 0,2%.

ART. 28

In cladirile cu mai multi consumatori si cu un singur echipament de masurare pentru decontare, contractul se incheie cu consumatorul principal, desemnat de ceilalti.

ART. 29

(1) La imobilele cu destinatie de locuinte, contractul de furnizare se incheie cu asociatia de locatari sau, in lipsa acesteia, cu persoana imputernicita de locatari sau de proprietar, dupa caz.

(2) Pentru apartamentele de locuit folosite in alte scopuri, precum si pentru spatiile cu alta destinatie din imobilele de locuinte se vor incheia, cu viza administratiei imobilului, contracte separate cu furnizorul.

CAP. 3

Reglementari privind realizarea instalatiilor de alimentare si de utilizare a energiei termice

ART. 30

(1) Pentru executarea instalatiilor de transport, de distributie si de utilizare a energiei termice destinate unor consumatori noi sau dezvoltarii celor existente este necesar ca, in afara de celelalte avize legale, sa se obtina in prealabil avizul de racordare, in conformitate cu prevederile art. 8.

(2) Avizul isi pierde valabilitatea dupa 2 ani de la emitere, daca executia nu a inceput in acest interval de timp.

ART. 31

(1) Solutia de alimentare cu energie termica se stabileste de furnizor pe baza studiilor elaborate la comanda acestuia, iar solutia stabilita se preciseaza in avizul de racordare.

(2) Solutia precizata este obligatorie in proiectare, executie si exploatare. Pentru marii consumatori, aceasta solutie trebuie sa asigure posibilitatea limitarii consumului de energie termica in situatii de indisponibilitati in instalatii.

ART. 32

Proiectarea si executarea racordurilor si bransamentelor termice, inclusiv eventualele amenajari sau dezvoltari speciale ale instalatiilor de alimentare cerute de consumatori, se fac din fondurile acestora de catre proiectanti si executanti de specialitate autorizati care au obligatia sa respecte prescriptiile si normativele tehnice in vigoare.

ART. 33

(1) Inainte de a trece la executarea lucrarilor de instalatii termice de utilizare, consumatorul este obligat sa prezinte furnizorului, spre aprobat, dosarul instalatiei, din care un exemplar se pastreaza la furnizor.

(2) Dosarul instalatiei cuprinde:

- a) memoriul justificativ;
- b) copie dupa avizul de racordare;
- c) schema termica in detaliu a circuitului cu agent primar si scheme de principiu ale circuitelor cu agent secundar, indicarea aparatelor de masura si control, a automatizarilor si protectiilor;
- d) tabel cu caracteristicile receptoarelor termice;
- e) graficele de consum;
- f) exigentele proceselor tehnologice privind alimentarea cu energie termica.

(3) Dosarul va fi tinut la zi de catre consumator.

ART. 34

(1) Punerea in functiune a instalatiilor exploataate de consumatori se face numai dupa aprobarea dosarului instalatiei, executarea probelor prevazute de normativele tehnice in vigoare, precum si a celor solicitante suplimentare de furnizor.

(2) Racordarea la retelele de distributie se va face in prezenta furnizorului de catre sau in prezenta detinatorului instalatiilor si numai dupa ce s-a incheiat actul de receptie a bransamentului si a instalatiilor de utilizare.

ART. 35

Alimentarea cu energie termica a consumatorului va incepe numai dupa incheierea contractului de furnizare.

ART. 36

Distrugerea, avariera sau degradarea, prin interventii necontrolate sau intentionate, a instalatiilor de alimentare cu energie termica din exteriorul incintei consumatorilor este considerata contraventie sau infractiune, dupa caz, si se pedepseste conform legilor in vigoare.

CAP. 4

Delimitarea instalatiilor termice dintre furnizor si consumator

ART. 37

(1) Punctul de delimitare poate fi reprezentat fizic printr-o armatura de separare montata pe conducte de transport sau de distributie a energiei termice sau prin locul de trecere a conductelor la limita unei incinte.

(2) Retele de transport si distributie care alimenteaza mai multi consumatori sunt proprietatea celui care a platit instalarea acestora chiar daca sunt amplasate in subsoluri tehnice ale unor imobile sau pe terenuri proprietate a unor consumatori. Detinatorii imobilelor sau ai terenurilor prin care trec aceste retele sunt obligati sa pastreze integritatea acestora si sa permita furnizorului executarea lucrarilor de intretinere, reparatii si inlocuirea conductelor, avind dreptul la despagubiri in cazul provocarii unor pagube.

ART. 38

Instalatiile din amonte de punctul de delimitare aparțin furnizorului, iar cele din aval, consumatorului. Notiunile de amonte si aval corespund sensului de parcurgere a instalatiilor dinspre furnizor spre consumator.

ART. 39

(1) Delimitarea instalatiilor la armaturi de separare se face intre:

- a) producatorul care exploateaza retelele de transport si consumator sau distribuitor;
- b) distribuitorul care exploateaza retelele de transport si consumator;
- c) distribuitorul care exploateaza statiiile termice si retelele de distributie si consumator;
- d) consumator si subconsumator sau.

(2) In toate aceste cazuri, armaturile de separare, inclusiv elementele de imbinare cu conductele aferente, sunt exploataate de cel care furnizeaza energia termica, delimitarea facindu-se la perechea de flanse din aval de armatura de separare.

ART. 40

Delimitarea la limita incintei se face astfel:

- a) la limita gardului centralei, in cazul alimentarii consumatorului direct dintr-o centrala termica sau centrala electrica de termoficare prin conducte, ce il alimenteaza in exclusivitate;

- b) la limita gardului centralei se face si delimitarea dintre producator si distribuitor, cind acesta din urma exploateaza retelele de transport de energie termica;
- c) la limita incintei consumatorului, in cazul alimentarii acestuia prin intermediul unor puncte termice sau statii termice centralizate amplasate in afara incintei acestuia si din care se alimenteaza mai multi consumatori;
- d) la limita statiei termice proprietate a distribuitorului sau a unui consumator, la 1 m distanta de zidul statiei, in afara acesteia;
- e) la robinetul de pe racordul consumatorului din conducta de distributie, in cazul cind retelele termice care alimenteaza mai multi consumatori sunt amplasate in subsoluri tehnice sau trec prin incinte consumatorilor.

ART. 41

In cazul conductelor asezate intr-un canal sau pe o estacada, in comun cu alte conducte, delimitarea se face conform prevederilor anterioare, dupa ce conductele parasesc canalul sau estacada comuna.

ART. 42

(1) Pentru instalatiile noi, delimitarea se face conform prevederilor prezentului regulament si se precizeaza in avizul de racordare.

(2) Proiectul trebuie sa prevada armaturile de separare necesare determinarii punctelor de delimitare.

CAP. 5

Conditii tehnice si organizatorice referitoare la functionarea instalatiilor de alimentare si de utilizare

ART. 43

Furnizorii si marii consumatori vor incheia conventii de exploatare care sa cuprinda obligatii reciproce cu privire la executarea manevrelor, exploatarea si intretinerea instalatiilor termice si urmarirea regimurilor de consum. Conventia face parte integranta din contract si prevederile cuprinse in aceasta trebuie respectate de ambele parti.

ART. 44

Furnizorul si consumatorul raspund de exploatarea economica si in conditii de protectie a mediului a instalatiilor termice din administrarea si exploatarea lor, avind obligatia sa ia masurile necesare pentru intretinerea si starea buna a izolatiei termice a conductelor si instalatiilor, mentionarea in buna stare de functionare a dispozitivelor de reglaj automat, eliminarea pierderilor prin neeficiență, precum si de reglarea corecta a parametrilor agentilor termici.

ART. 45

Consumatorii sunt obligati sa pastreze in buna stare utilajul apartinand furnizorului, care se afla in incinta lor, fiindu-le interzis sa faca vreo interventie asupra acestuia.

ART. 46

Lucrarile de revizii si reparatii la instalatiile de alimentare, proprietate a furnizorului, precum si la instalatiile consumatorului, in cazul in care prin aceasta este influentat regimul de functionare a sistemului, inclusiv durata acestora, se stabilesc de comun accord de partile contractante.

ART. 47

(1) Furnizorul este obligat sa anunte in scris consumatorul, cu 10 zile lucratoare inainte, despre necesitatea efectuarii lucrarilor de reparatii necuprinse in programul initial, cu precizarea graficului de executie a acestora, pentru a se stabili de comun accord data si durata intreruperilor respective.

(2) Daca in 5 zile lucratoare de la data primirii comunicarii partile nu cad de acord, iar urgenta lucrarilor impune oprirea furnizarii energiei termice, furnizorul stabileste data si ora intreruperii, pe care le aduce la cunostinta consumatorului, impreuna cu motivatiile necesare, cu cel putin 24 ore inainte de a trece la aplicare.

Se excepteaza avariile, situatii in care se aplica prevederile art. 66 litera h).

ART. 48

Este interzis ca pe traseele conductelor termice, inclusiv pe culoarele de acces, sa se ridice constructii, sa se depoziteze materiale, sa se execute lucrari subterane sau orice alte lucrari care ar dauna exploatarii si ar bloca accesul la conducte si la statiile termice.

ART. 49

In cazul in care este necesar ca pe terenul pe care sunt amplasate instalatiile termice de alimentare sa se execute o constructie, proprietarul terenului este obligat sa anunte cu un an inainte pe detinatorul instalatiilor, iar acesta este obligat sa le mute de pe locul viitoarei constructii in maximum 1 an de la primirea comunicarii.

ART. 50

Agentii economici consumatori de energie termica au obligatia de a permite accesul delegatului imputernicit al furnizorului la echipamentele de masurare, cind acestea se afla montate in incinta sa, precum si la instalatiile cu agent termic, pentru controlul acestora, numai in prezenta sa.

ART. 51

(1) Furnizorul are obligatia de a livra energia termica la parametrii - presiune si temperatura - prevazuti in contract.

Exceptie fac situatiile in care aceste conditii nu pot fi realizate din vina consumatorului, situatii precizate in art. 105 alin. (3).

(2) Continuitatea in livrarea energiei termice, la un mare consumator, va fi asigurata de furnizor in limitele nivelului inscris in contract.

(3) Limitele maxime de variatii ale parametrilor - presiune si temperatura - pe care furnizorul este obligat sa le asigure fata de valorile nominale contractate se vor conveni intre consumator si furnizor in functie de situatia concreta a instalatiilor si de natura combustibililor pe care ii poate asigura producatorul.

ART. 52

(1) Apa calda returnata de consumator trebuie sa aiba aceiasi indici de calitate cu apa fierbinte primita de la furnizor.

(2) In cazul in care apa calda returnata nu respecta indicii de calitate stabiliți prin contract, iar furnizorul nu are posibilitati de tratare, consumatorul va plati furnizorului majorarile facturii de energie termica, prevazute in art. 108 alin. (3).

ART. 53

(1) Consumatorul care impurifica condensatul din conducta de returnare va suporta costul intregii cantitati de condensat impurificat din reteaua colectoare comuna si din rezervoarele furnizorului, in cazul in care furnizorul nu are posibilitatea sa-l trateze.

(2) Furnizorul poate accepta primirea condensatului cu alti indici de calitate decit cei normati, in limitele posibilitatilor sale de utilizare si de tratare, caz in care consumatorul este obligat sa suporte cheltuielile suplimentare determinate de diferenta de calitate a condensatului returnat.

ART. 54

(1) Intreruperile in furnizarea energiei termice, pentru care s-au inregistrat sesizari scrise din partea marilor consumatori, vor fi analizate de catre furnizor impreuna cu consumatorul respectiv pentru stabilirea cauzelor si a responsabilitatilor acestor intreruperi.

(2) Termenul pentru depunerea sesizarii scrise de catre consumator este de maximum 5 zile lucratoare de la data intreruperii.

(3) Prin intrerupere, in sensul prevederilor acestui articol, se intlege neasigurarea timp de cel putin 4 ore a puterii termice minime tehnologice la consumatorii de tip industrial si de tip agricol sau incetarea livrarii energiei termice timp de cel putin 6 ore la ceilalți consumatori, care se accepta o data pentru intervale mai mari de 10 zile. In caz contrar, furnizorul va plati penalitati conform art. 56.

ART. 55

(1) Furnizorul este obligat a efectua analiza intreruperilor mentionate in articolul precedent, impreuna cu consumatorul, in maximum 5 zile lucratoare de la primirea sesizarii consumatorului.

(2) Consumatorul va pune la dispozitia furnizorului toate datele legate de intrerupere si care sunt necesare sustinerii sesizarii.

ART. 56

(1) Pentru intreruperile in furnizarea energiei termice la consumatorii industriali si agricoli, care depasesc limitele precizate prin gradul de continuitate prevazut in contract si care s-au identificat a fi din culpa furnizorului, despagubirea datorata de furnizor nu va depasi de 3 ori valoarea energiei termice nefurnizate pe perioadele de intrerupere.

(2) Cantitatea nelivrata se calculeaza in raport cu nivelurile prevazute in contract.

(3) Consumatorii carora, prin specificul activitatii lor productive, intreruperile de furnizare a energiei termice le pot cauza prejudicii importante, trebuie sa-si prevada surse proprii care sa le asigure energia termica a carei furnizare din sistemul de alimentare centralizata s-a interupt. Neindeplinirea de catre consumatori a acestei obligatii determina implicit riscul de a primi o despagubire limitata, in conformitate cu prevederile alin. (1) de mai sus.

ART. 57

(1) Furnizorul nu raspunde fata de consumator pentru intreruperea furnizarii energiei termice sau pentru calitatea acestoia in cazuri de forta majora, cum sint: cutremure, inundatii, alunecari de teren, inghet, incendii sau razboaie si altele asemanatoare.

(2) De asemenea, furnizorul nu raspunde pentru intreruperile cauzate de consumator.

ART. 58

(1) Furnizorul este obligat sa ia masuri neintirziate pentru remedierea unor defectiuni aparute in instalatiile de alimentare cu energie termica.

(2) Cind se constata ca defectiunile sunt cauzate de consumator, acesta va suporta toate cheltuielile de remediere.

ART. 59

Furnizorul are urmatoarele drepturi:

a) de a verifica si constata, la consumatori, incadrarea in prevederile contractuale a instalatiilor cu agenti termici, inclusiv a echipamentelor de masurare pentru decontare;

b) de a sesiza organelor de justitie cazurile de consum fraudulos de energie termica sau de distrugeri, degradari si sustrageri de elemente din instalatiile termice proprii, in scopul recuperarii pagubelor.

ART. 60

Consumatorii au urmatoarele obligatii:

a) sa realizeze, sa exploateze si sa intretina instalatii proprii care sa asigure utilizarea cu maxima eficienta a energiei termice, valorificarea, in conditiile de rentabilitate, a resurselor energetice reutilizabile si a celor rezultante din procesele tehnologice;

b) sa nu modifice instalatiile de utilizare din dosarul instalatiei, aprobat conform art. 33, fara acordul furnizorului si al proiectantului de specialitate;

c) sa returneze condensatul in mod continuu sau dupa programul convenit cu furnizorul, in procentele si de calitatea prevazute in contract;

d) sa respecte temperaturile de retur conform diagramei de reglaj, in conditiile in care agentul termic se livreaza cu temperatura convenita;

e) sa aplice masurile cele mai indicate pentru reglajul curbei de consum, conform indicatiilor primite de la furnizor;

f) sa asigure reglarea si echilibrarea hidraulica a retelelor termice pe care le exploateaza;

g) sa execute reglarea locala a cantitatii si parametrilor energiei termice in statiile termice si in instalatiile pe care le exploateaza;

h) sa efectueze in prezenta furnizorului probele hidraulice ale retelelor si instalatiilor prin care circula agentul termic, conform normativelor termice in vigoare, inainte si dupa executarea reparatiilor programate si a reviziilor anuale;

i) sa nu foloseasca agentul termic in alte scopuri decit cele prevazute in contract si sa nu forteze circulatia acestuia prin sustragere de agent;

j) sa-si organizeze, prin laboratoare specializate sau prin folosirea unor astfel de laboratoare existente la altii, controlul indicilor chimici ai agentilor termici returnati la furnizor;

k) sa comunice in prealabil furnizorului, in conformitate cu prevederile din conventia de exploatare, opririle, respectiv punerile in functiune ale retelelor termice si ale principalelor instalatii consumatoare de energie termica.

ART. 61

Furnizorul are urmatoarele raspunderi si obligatii fata de toate categoriile de consumatori:

- a) sa livreze energia termica in cantitatile si la parametrii de calitate, in conformitate cu prevederile din contracte;
- b) sa indeparteze operativ deranjamentele din instalatiile sale de alimentare cu energie termica;
- c) sa reconsidera cererea consumatorilor, marimile de reglaj ale protectiilor, in situatii justificate tehnice;
- d) sa asigure permanent functionarea corespunzatoare a echipamentelor de masurare proprietatea sa si sa le verifice metrologic in conformitate cu normele in vigoare;
- e) sa permita accesul pentru delegatul consumatorului la echipamentele de masurare cind acestea sunt montate in instalatia sa;
- f) sa mute instalatiile sale pe proprietatea consumatorilor la cererea acestora, in conformitate cu prevederile art. 49;
- g) sa analizeze intreruperile impreuna cu consumatorul si sa ia masuri pentru ca acestea sa nu se mai repete;
- h) sa plateasca despagubiri pentru intreruperi in furnizarea energiei termice, in conformitate cu prevederile art. 56 alin. 1;
- i) sa plateasca energia termica nefurnizata ca urmare a limitarilor pe care le-a impus, in conformitate cu prevederile art. 103;
- j) sa acorde bonificatii, conform prevederilor art. 105 alin. 1, in cazul furnizarii energiei termice in afara limitelor parametrilor de calitate.

ART. 62

(1) In fiecare sistem de alimentare centralizata cu energie termica, in afara de dispecerii coordonatori ai surselor de energie termica, este obligatorie inaintarea unui dispecerat pentru subsistemul de transport si distributie a acesteia.

(2) Prin conventia de exploatare se stabilesc relatiile, atributiile si competentele celor doua dispecerate, care au obligatia sa stabileasca regimurile de functionare pentru realizarea celor mai favorabili indici tehnico-economici si de siguranta pe ansamblul sistemului de alimentare centralizata, sa urmareasca mentinerea parametrilor, incadrarea consumului si a condensatului returnat in limitele contractelor, incadrarea consumatorilor in ecartul de temperatura prevazut in diagrama de reglaj, respectarea conditiilor de calitate a apei returnate si sa asigure efectuarea manevrelor si interventiilor operative, avind dreptul sa ceara toate datele necesare exercitarii functiilor lor.

ART. 63

Consumatorii, cu exceptia celor comerciali si de tip urban, sunt obligati sa organizeze dispecerizarea consumului si a instalatiilor termice sau cel putin sa numeasca pentru fiecare schimb cite o persoana care sa fie imputernicita sa ia masurile necesare pentru respectarea operativa a dispozitiilor dispecerului.

ART. 64

(1) Consumatorii mari industriali sunt obligati sa instaleze aparate de masura, automatizare si control permanent al parametrilor calitativi ai agentilor termici restituiti, cu functiunea de a opri restituirea purtatorului de energie atunci cind impurificarea depaseste limitele stabilite in contract. Pentru aceasta, se realizeaza schema de protectie automata cu robinet cu 3 cai, pentru trimiterea la canal a condensatului impurificat, inainte ca acesta sa ajunga in reteaua comună spre centrala furnizorului.

(2) In cazul in care in mod justificat nu se poate realiza controlul permanent, automat, al parametrilor calitativi ai agentilor termici restituiti, consumatorii au obligatia de a asigura 3 rezervoare distincte de colectoare de condensat, din care, alternativ, un rezervor este in curs de umplere, un rezervor plin se analizeaza chimic, iar un rezervor se golest in reteaua de condensat sau la canal, in functie de rezultatul analizei. Pina la asigurarea celor 3 rezervoare, consumatorii au obligatia sa organizeze controlul periodic in punctele si dupa programul stabilit de furnizor si convenit cu consumatorul.

ART. 65

Producatorii, distribuitorii si marii consumatori de energie termica au obligatia sa intocmeasca, periodic si ori de cate ori s-a modificat reteaua termica, prin unitatile de proiectare de specialitate sau cu forte proprii, studiile de regim hidraulic si termic pentru reglarea si exploatarea instalatiilor de producere, transport si distributie care le aparțin.

CAP. 6

Intreruperi si limitari in furnizarea energiei termice

ART. 66

Furnizorul este in drept sa intrerupa furnizarea energiei termice catre consumatori, fara plata vreunei penalizari si fara reducerea platii taxei fixe, in urmatoarele cazuri:

- a) consumarea de energie termica fara contract;
- b) sustrageri de agent termic;
- c) neachitarea facturii, a notei de plata, a anticipatiei sau a platilor planificate in termenele stabilite, precum si neplata daunelor rezultate din deteriorarea unor instalatii ale furnizorului;
- d) impiedicarea delegatului imputernicit al furnizorului de a controla instalatiile consumatorului prin care circula agentul termic, de a monta, verifica, inlocui sau citi aparatele de masurare pentru decontare sau de a verifica si remedia defectiunile la instalatiile proprietate a furnizorului, cind acestea se afla pe teritoriul consumatorului;
- e) consumatorul nu aplica reducerea debitului absorbit, convenita prin contract, ceruta de furnizor sau de dispecer, in regim de restrictii;
- f) consumatorul depaseste sistematic cantitatea de energie termica si debitele agentilor termici convenite prin contract si la cererea furnizorului nu se incadreaza in prevederile contractuale;
- g) pentru asigurarea efectuarii lucrarilor de reparatii si intretinere stabilite anual prin contract sau neprevazute si cu caracter de urgență;
- h) pentru a lua masuri imediate de prevenire sau lichidare a avarialor din instalatiile sale, anuntind in prealabil consumatorii, in afara cazurilor cind urgența nu permite;
- i) consumatorul nu restituie agentii termici - condensatul sau apa calda - in cantitatile sau cu calitatea stabilita in contract, in cazul in care producatorul nu are capacitate de tratare;
- j) consumatorul alimenteaza subconsumatori fara acordul furnizorului;
- k) consumatorul schimba, fara acordul furnizorului, caracteristicile tehnice si puterea termica instalata a statiilor termice sau a principalelor receptoare racordate la sistemul de alimentare, ori schimba diafragmele de echilibrare sigilate de furnizor;
- l) debitul de abur absorbit este mai mic decit debitul minim tehnologic al sistemului de transport sau al capacitatilor de productie specificat in contract;
- m) pentru lucrari de instalatii de alimentare noi sau pentru remedierea, inlocuirea sau modificarea celor existente, pe baza de program convenit cu consumatorul;
- n) la cererea consumatorului.

ART. 67

Prevederile art. 66 nu se aplica spitalelor, policlinicilor, statiilor de salvare, caminelor de batrini, leaganelor de copii, gradinitelor, creselor, caminelor studentesti, caminelor de handicapati, centrelor de resocializare minori, scolilor si unitatilor militare, cu exceptia lit. a), b), d), h), l), m) si n).

ART. 68

Cazurile de intrerupere a furnizarii energiei termice prevazute in art. 66 lit. c), e), f), g), i), j) si m) vor fi obligatoriu preavizate cu 7 zile lucratoare inainte si vor fi aplicate in cazul in care consumatorul nu s-a conformat preavizului primit.

ART. 69

(1) Furnizorul este in drept sa solicite consumatorilor, altii decit cei de tip urban, aplicarea programului de limitare convenit, in situatii speciale aparute in functionarea sistemului de alimentare.

(2) La anuntarea pe cale operativa de catre furnizor a aplicarii programului de limitare, consumatorul este obligat sa reduca consumurile in ordinea de prioritate stabilita in contract si prin instructiunile proprii, astfel incit sa fie reduse la minim influentele negative asupra activitatii proprii.

(3) Consumatorul care nu realizeaza programul de limitare a consumurilor, cu respectarea timpului stabilit pentru efectuarea manevrelor de reducere a debitelor absorbite conform transei anuntate de furnizor, raspunde pentru prejudiciile aparute din aceasta cauza, inclusiv pentru recuperarea majorarilor platite de furnizor celorlalți consumatori afectati.

(4) Dispozitiile de limitare in caz de restrictii sunt obligatorii pentru toti consumatorii de energie termica avuti in vedere la alin. (1) si nerespectarea lor conduce la penalizarile prevazute la art. 104.

(5) In cazurile cind masurile de limitare luate de consumatori nu sunt suficiente pentru mentinerea in functiune a sistemului de alimentare, furnizorul are dreptul sa treaca la limitarea centralizata a livrarii de energie termica din sistemul de alimentare.

ART. 70

Sistarea temporara a livrarii energiei termice se poate efectua, la solicitarea in scris a unui consumator, daca perioada de intrerupere solicitata este mai mare de 3 luni si de maximum un an. Pe perioada sistarii temporare a livrarilor de energie termica, consumatorul cu tarif binom va plati taxa fixa pe putere termica la nivelul perioadei anterioare de consum.

ART. 71

In situatia in care intreruperea alimentarii cu energie termica a avut loc din cauze care il privesc pe consumator, furnizarea se reia la solicitarea acestuia, numai dupa inlaturarea tuturor defectiunilor sau cauzelor care au condus la intrerupere.

CAP. 7

Plata energiei termice furnizate

Tarifare - principii

ART. 72

(1) Tarifele pentru energia termica trebuie fundamentate pe baza costurilor de productie, transport si distributie ale acesteia, cota pentru crearea surselor de dezvoltare a instalatiilor respective si profitul producatorului si furnizorului.

(2) Plata energiei termice furnizate se face fie dupa tarife monome (pret unic lei/GJ), fie cu tarife binome, la care in afara pretului energiei termice (lei/GJ) se percep si o taxa fixa anuala pentru putere termica maxima contractata (lei/MW) platita independent de cantitatea energiei consumate. Taxa fixa anuala se plateste in cote-parti egale in perioada de facturare.

(3) Tarifele se stabilesc atit pentru livrare din sursele de producere, cit si pentru livrarea din retelele termice, fiecare facindu-se pe baza elementelor din alin. 1).

(4) Preturile pentru energia termica sub forma de abur si apa fierbinte si preturile pentru apa demineralizata si apa dedurizata se aproba de autoritatea publica centrala sau locala, dupa caz.

(5) Nivelul preturilor din tarifele practice de distribuitorii de energie termica se aproba de autoritatea publica locala.

(6) In cazul furnizarii energiei termice sub forma de abur, tarifele vor putea fi diferențiate in functie de parametrii agentului termic si sursa in care se produce energia termica.

(7) In cazul furnizarii energiei termice sub forma de apa fierbinte, tarifele se vor diferenția in raport cu punctul de racordare al consumatorului la instalatiile furnizorului, si anume la iesirea de la centrala producatorului, la capatul retelei termice de transport si la utilizator.

(8) Apa demineralizata, apa dedurizata si condensatul livrate separat, precum si apa calda nereturnata se tarifeaza separat de energia termica livrata.

(9) Furnizorul va transmite la consumator, in termen de 5 zile lucratoare de la modificarea pretului, actul care constituie baza legala a noului pret.

ART. 73

Tipul de tarif binom se aplica la toti consumatorii cu exceptia celor de tip urban.

ART. 74

(1) Tariful de livrare a energiei termice se inscrie in contractul de furnizare a acesteia.

(2) Tariful inscris in contract va fi modificat pe parcurs ori de cate ori apare un nou pret legal aprobat si la initiativa uneia din partile contractante, in cazul in care s-a convenit intre parti aplicarea unui alt tip de tarif. O data cu modificarile tarifelor se recalculeaza si anticipatia pe care consumatorii au obligatia sa o depuna.

(3) Tariful cu care furnizorul plateste energia termica preluata de la centralele de productie proprii ale consumatorilor sau altor agenti economici se negociaza cu acestia in cadrul tarifului aprobat la iesirea din centrala pentru sistemul de alimentare respectiv.

Echipamente de masurare

ART. 75

(1) Determinarea cantitatii de energie termica consumate si a debitului maxim sub care se absoarbe energia termica se face pe baza echipamentelor de masurare pentru decontare (contoare debitmetre inregistratoare), stabilite conform contractului si montate in punctul de delimitare a instalatiilor.

(2) In cazul amplasarii echipamentelor de masurare in alt punct, se stabileste prin contract valoarea corectiei datorate pierderilor de caldura si de agent termic intre punctul de delimitare si punctul de masurare.

(3) In cazuri exceptionale, cantitatea de energie termica va fi determinata indirect pe baza de masuratori de debite, temperaturi si presiuni, dupa metodologia convenita intre parti si inscrisa in contract.

ART. 76

(1) Echipamentele de masurare, pentru decontare, in cazul consumatorilor de abur, trebuie sa asigure, pentru fiecare perioada de facturare, stabilirea:

- cantitatii de energie termica livrata;
- presiunii si temperaturii aburului livrat;
- cantitatii de condensat returnate de furnizor;
- temperaturi condensatului returnat.

(2) Pentru consumatorii de abur la care se aplica tariful binom, echipamentele de masurare trebuie sa asigure, in plus, masurarea cu inregistrare a valorii maxime a puterii termice absorbite din reteaua furnizorului, in perioada de facturare.

ART. 77

Echipamentele de masurare pentru decontare, in cazul consumatorilor de apa fierbinte, trebuie sa asigure stabilirea:

- cantitatii de energie termica livrata;
- cantitatii de apa fierbinte intrata la consumator si a cantitatii de apa calda returnata la furnizor;
- temperaturii si presiunii apei fierbinti la intrarea si iesirea din statia termica.

ART. 78

(1) Echipamentele de masurare, care servesc pentru decontare intre partile contractante, vor fi atestate metrologic, omologate legal si verificate in conformitate cu normele tehnice in vigoare.

(2) Achizitionarea si montarea echipamentelor de masurare pentru populatie cade in sarcina distribuitorului de energie termica. Ceilalti consumatori achizitioneaza echipamentele de masurare din fonduri proprii si le monteaza in baza unei documentatii avizate de furnizor. Dupa receptia montajului si punerea in functiune, in prezenta consumatorului si a furnizorului, se va intocmi procesul-verbal de receptie si de preluare in exploatare de catre furnizor.

(3) In cazul cind montarea echipamentelor de masurare pentru decontare nu poate fi facuta in instalatiile furnizorului, datorita unor conditii speciale de executare a lucrarilor si de acces, echipamentele de masurare se pot monta in instalatiile consumatorului, dar raman in exploatarea furnizorului.

(4) Echipamentele de masurare pentru decontare procurate de consumatori trebuie sa corespunda caracteristicilor tehnice prevazute in dosarul instalatiei si avizate de furnizor.

(5) Echipamentele de masurare vor fi utilizate numai in plaja debitelor termice pentru care se incadreaza in erorile admisibile date. La iesirea debitelor din aceasta plaja, cantitatile masurate nu vor fi luate in considerare, furnizorul si consumatorul convenind prin contract metodologia de stabilire a cantitatilor de decontare.

(6) Achizitionarea si montarea echipamentelor de masurare pentru energia livrata distribuitorului cade in sarcina producatorilor de energie termica. Echipamentele de masurare procurate de distribuitori trebuie sa fie avizate de producatori, iar dupa montare se preiau in exploatare de catre acestia, contravalorea lor recuperindu-se de la producatori.

ART. 79

Se interzice punerea in functiune a instalatiilor de alimentare cu energie termica a noilor consumatori, fara a se monta echipamente de masurare.

ART. 80

Pentru perioadele in care echipamentele de masurare sunt defecte sau sunt demontate pentru verificare sau reparare, stabilirea cantitatii de energie termica consumata se va face dupa metodologia convenita de furnizor impreuna cu consumatorul si inscrisa in contract.

ART. 81

Instalarea echipamentelor de masurare se va face in locuri accesibile pentru citire, atit pentru furnizor, cit si pentru consumator.

ART. 82

(1) Echipamentele de masurare pentru decontare vor fi exploatate, intretinute, reparate, verificate periodic conform normelor sau ori de cate ori este necesar si inlocuite, in caz de uzura sau avariere, de catre furnizor.

(2) In cazul cind deteriorarea, in orice mod, se produce din vina consumatorului, acesta va suporta costul echipamentelor deteriorate si al lucrarilor de demontare, verificare sau reparare si remontare.

ART. 83

Echipamentele de masurare se monteaza si se sigileaza de catre furnizor in prezenta obligatorie a delegatului imputernicit al consumatorului, cu consumarea acestei operatii intr-un proces-verbal.

ART. 84

Ruperea sau violarea sigeilor aplicate echipamentelor de masurare, precum si afectarea integritatii sau functionalitatii lor, in orice mod, cind acestea se afla in incinta consumatorului, constituie contraventie sau infractiune, dupa caz, si se pedepseste in conformitate cu prevederile legale in vigoare.

ART. 85

(1) Furnizorul are obligatia sa repare sau sa inlocuiasca, in termen de cel mult 20 de zile de la data inregistrarii sesizarii scrise, echipamentul de masurare reclamat ca fiind defect sau suspect de inregistrari eronate.

(2) Echipamentul de masurare demontat se verifica de catre un laborator metrologic autorizat, care stabeleste eroarea de inregistrare cu care se va recalcula consumul de perioada functionarii incorecte a acestuia.

ART. 86

(1) Echipamentul de masurare pentru decontarea energiei termice debitata in retelele furnizorului de catre un consumator cu centrala proprie sau de catre un producator independent se verifica metrologic si se monteaza prin grija acestora. Sigilarea echipamentului se face simultan de ambele parti contractante.

(2) In acest caz, echipamentul de masurare se procura de consumatorul cu centrala proprie si respectiv de producatorul independent si ramine proprietatea lor, acestia avind obligatia sa efectueze verificarea periodica si inlocuirea, in caz de uzura sau avariere, numai in prezenta furnizorului.

ART. 87

Cantitatea de energie termica livrata si puterea termica maxima absorbita se determina separat pentru fiecare agent termic si separat pe presiuni si temperaturi.

ART. 88

Cantitatea de agenti termici restituiti in retea se determina separat pentru total apa calda returnata si separat pentru total condensat returnat.

Facturarea si incasarea contravalorii energiei termice livrate

ART. 89

(1) Energia termica livrata consumatorilor se factureaza de furnizori, de regula, lunar, pe baza masurarii energiei termice consumate.

(2) Taxa de putere termica se factureaza la puterea termica maxima contractata.

ART. 90

(1) In mod exceptional, in cazul lipsei sau nefunctionarii echipamentelor de masurare, calculul consumurilor de energie termica pentru populatie se va face conform normelor aprobate de consiliile locale, avind la baza criteriile aprobate prin ordinul comun al ministrului lucrarilor publice si amenajarii teritoriului si al sectorului de stat, seful Departamentului pentru Administratie Publica Locala, iar pentru celelalte categorii de consumatori se admite facturarea in pausal pe baza unui calcul convenit cu consumatorul pentru fiecare receptor.

(2) Consumatorul la care tarifarea se face in pausal sunt obligati sa declare furnizorului toate receptoarele termice pe care le poseda, indicind debitul instalat al fiecarui receptor si debitul total instalat pe grupe de receptoare analoage, celelalte elemente necesare calculului, precum si receptoarele care nu se vor utiliza. Acestea din urma vor fi sigilate de furnizor.

(3) In cazul in care consumatorii la care facturarea se face in pausal monteaza receptoare noi sau schimba pe cele existente cu altele avind caracteristici diferite, acestia sunt obligati a instiinta pe furnizor, in scris, cu 48 ore inainte de a le schimba.

(4) Receptoarele de energie termica nedeclarate, ca si cele ale caror sigilii au fost violate, vor fi considerate ca folosite in mod ilegal.

(5) Consumatorii vinovati de folosirea ilegală a unor receptoare termice vor raspunde contraventional sau penal, dupa caz, conform dispozitiilor legale.

ART. 91

(1) Consumatorii depistati cu consumuri clandestine de energie termica vor suporta atit plata energie termice si/sau a agentului termic, stabilite a fi consumate clandestin, precum si despagubirile pentru eventualele pagube produse furnizorului. Se considera consumatori clandestini:

- consumatorii care s-au racordat la reteaua furnizorului fara acordul acestuia;
- consumatorii care au alimentat unele receptoare din amonte de echipamentele de masurare care servesc pentru decontare, fara avizele si acordurile legale;
- consumatorii care au efectuat marirea suprafetelor de incalzire sau a receptorilor termici fara anuntarea furnizorului;
- consumatorii la care tarifarea se face dupa sistemul pausal pentru alimentarea receptoarelor nedeclarate.

(2) Consumul de energie termica clandestin se calculeaza dupa sistemul pausal pe durata de la inceperea consumului clandestin, iar in cazul in care nu se poate determina, pe baza de documente, inceperea consumului clandestin, calculul se face pe 3 ani sau de la data punerii in functiune a instalatiilor furnizorului cind aceasta este mai mica de 3 ani, considerind consumul continuu la nivelul debitului instalat si ca returnarea de agent termic a fost zero.

(3) Plata consumului clandestin se face cu de 5 ori tariful legal la data constatatii sustragerii, prevedere care se va inscrie si in contract.

ART. 92

Consumatorii vinovati pentru sustragerea de energie termica, precum si cei care s-au legat la retelele termice ale furnizorului fara contract vor fi trasi la raspundere conform dispozitiilor Codului penal.

ART. 93

Periodicitatea de citire a echipamentelor de masurare si modelul de facturare sunt cele stabilite prin contract.

ART. 94

(1) Toti consumatorii vor depune la furnizor, la incheierea contractului de furnizare, contravalorearea consumului presupus de energie termica pentru o luna medie, denumite anticipatie.

(2) De asemenea, distributiorii vor depune la producator o anticipatie egala cu contravalorearea cantitatii de energie termica presupusa a fi preluata pentru distribuire intr-o luna medie.

ART. 95

(1) Achitarea facturii emise de furnizor pentru energia termica livrata se face fie din contul in banca al consumatorului la termenele prevazute in contract, fie prin plati directe la caseria furnizorului sau delegatului acestuia, fie prin alte sisteme de plata.

(2) Eventualele corecturi ale valorii facturii, in cazul constatarii unor erori, se vor efectua cel mai tirziu cu ocazia emiterii urmatoarei facturi.

(3) Consumatorii mari vor putea deconta periodic, pe baza de conventie de plati planificate, sume echivalente cu consumul lunar preliminat. Prin factura de la finele lunii se vor regulariza platile.

ART. 96

(1) Pentru neachitarea facturii in termen de 5 zile lucratoare de la data inregistrarii acesteia la un mare consumator se percepce o majorare a valorii facturii de 0,2% pentru fiecare zi de intirziere, cu incepere din prima zi a inregistrarii facturii si pina la achitarea ei.

(2) Dupa trecerea a 15 zile lucratoare de aplicare a majorarilor, daca factura nu a fost achitata de consumator, furnizorul va putea proceda la intreruperea livrarii energiei termice cu un preaviz de 5 zile lucratoare, iar eventualele consecinte ce rezulta din aceasta intrerupere privesc in exclusivitate pe consumator.

(3) Dupa efectuarea platii facturilor si a majorarilor respective, furnizorul va realimenta consumatorul in maximum 3 zile lucratoare, acesta fiind obligat sa plateasca si consumul de incalzire a conductei de alimentare.

(4) In cazul in care, in termen de 45 de zile lucratoare de la data intreruperii, consumatorul nu efectueaza plata integrala a consumului de energie termica si a majorarilor respective, furnizorul are dreptul sa rezilieze contractul de furnizare si sa desfiinteze legatura pe cale legala recuperarea debitelor restante.

(5) Consumatorul la care s-a desfiintat legatura la retea, dupa ce a platit facturile restante si majorarile respective, poate solicita sa fie legat din nou, urmând aceeași metodologie ca un consumator nou.

ART. 97

Majorarile de 0,2% pentru fiecare zi de intirziere a platii facturii se aplica de producator si distribuitorului dupa trecerea a 15 zile lucratoare de la data inregistrarii facturii la acesta si pina la achitarea ei.

ART. 98

(1) La restul consumatorilor, pentru neachitarea contravalorii energiei termice livrate in termen de 30 de zile lucratoare de la data instiintarii de plata, se aplica o majorare a valorii facturii de 0,2% pentru fiecare zi de intirziere, incepind cu ziua a 31-a, pina la achitarea facturii.

(2) Dupa trecerea a 25 de zile de majorare, cu un preaviz de 3 zile lucratoare, furnizorul va intrerupe livrarea energiei termice.

(3) Dupa efectuarea platii facturilor si a majorarilor respective, furnizorul va realimenta consumatorul in maximum 3 zile lucratoare.

ART. 99

(1) In cazul in care, la verificarea echipamentelor de masurare din initiativa furnizorului sau la cererea consumatorului, se constata erori ce depasesc limitele admisibile, consumul de energie termica se va recalcula retroactiv, dupa metodologia stabilita de furnizor impreuna cu consumatorul.

(2) Daca abaterile se incadreaza in limitele de erori admise, consumatorul care a solicitat verificare va suporta plata integrala a cheltuielilor efectuate de furnizor, cu ocazia verificarii. In celelalte situatii cheltuielile se suporta de furnizor.

ART. 100

Daca punctul de masurare pentru facturare nu corespunse cu punctul de delimitare a instalatiilor, furnizorul va introduce in factura corecturile necesare convenite cu consumatorul, care sa tina seama de pierderile de energie termica si de agentii termici in retelele termice situate intre punctul de masurare si cel de delimitare.

ART. 101

(1) Daca se constata la un consumator ca valoarea anticipatiei este cu peste 20% mai mica decit valoarea consumului de energie termica pentru o perioada de 30 de zile medii, furnizorul are dreptul sa solicite majorarea in mod corespunzator a anticipatiei, iar consumatorul este obligat sa depuna diferența in termen de pina la 90 de zile de la data anuntarii de catre furnizor.

(2) De asemenea, furnizorul este obligat sa restituie consumatorului diferența valorii anticipatiei depuse, cind aceasta depășește cu peste 20% valoarea consumului de energie termică pentru o perioadă de 30 de zile medii. Restituirea se va face în maximum 90 de zile de la data solicitării consumatorului.

ART. 102

Suma depusă drept anticipatie se va restitui numai în situația cind cel care a depus-o incetează de a mai fi consumator al furnizorului la care a platit anticipatia și a lichidat integral debitul fata de acesta.

ART. 103

Cantitatile de energie termică limitate de consumator la cererea furnizorului, în conformitate cu prevederile art. 23 vor fi platite consumatorului de către furnizor cu aceleasi tarife pe care acesta le aplică la cantitatile contractate cu consumatorul respectiv.

ART. 104

În situația în care, la cererea furnizorului, consumatorul nu aplică reducerile de debit convenite prin contract, consumul de energie termică determinat prin nereductarea debitului absorbit se facturează consumatorului cu de 3 ori tariful convenit prin contract.

ART. 105

(10) Pentru energia termică furnizată unui mare consumator, timp de peste 6 ore consecutiv, cu parametrii calitativi în afara limitelor precizate în contract, furnizorul va acorda consumatorului, la cerere, urmatoarele bonificatii:

Bonificatii pentru		
Felul purtatorului de energie termica	Abateri de la presiune	Abateri de la temperatura
Abur	2% pentru fiecare bar	1% pentru fiecare 10GC
Apa fierbinte sau calda	-	1% pentru fiecare 10GC

(2) Distribuitorii, pentru a putea beneficia de bonificatiile prevazute la alin. (1), trebuie să prezinte producătorului, o dată cu cererea, și dovada că a acordat unor consumatori bonificatii corespunzătoare acestei solicitări, cu justificările respective.

(3) Nu se acorda bonificatii în situațiile în care:

- consumatorul depășește cantitatile de energie termică prevăzute în contract să fie absorbite;
- consumatorul nu returnează cantitatile de apă caldă sau nu respectă indicii chimice ai acesteia, precum și procentul, ritmicitatea și regimul de returnare a condensatului, prevăzute în contract;
- consumatorul nu întreține în stare bună instalatiile și introduce rezistente suplimentare care modifica regimul hidraulic al acestora;
- consumul are loc cu variații rapide de debit depășind +/- 10% față de debitul mediu orar;
- consumatorul a modificat schema normală de funcționare stabilită;
- consumatorul absoarbe un debit de abur sub limita stabilității prin contract, la care instalatiile de producere și transport nu mai pot asigura parametrii nominali;
- scaderea temperaturii apei calde livrate ca urmare a nerespectării de către consumator a temperaturii apei calde returnate prevăzuta în graficul de reglaj;
- furnizorul limitează consumul în scopul încadrării acestuia în graficele stabilite în contract.

ART. 106

Abaterile de la parametrii calitativi, care sunt o consecință a neasigurării puterii termice "minima tehnologică", ca de exemplu scaderea presiunii aburului, a presiunii sau a temperaturii apei fierbinti, nu se iau în considerare separat.

ART. 107

(1) Condensatul rezultat din aburul livrat consumatorului trebuie recuperat de acesta și returnat furnizorului de energie termică. Cantitatile de condensat pe care consumatorul nu le recuperează și nu le returnează furnizorului vor fi platite separat de către consumator.

(2) pentru stimularea interesului consumatorului in vederea cresterii procentului de condensat recuperat si returnat, consumatorul va plati contravaloarea intregii cantitati nereturnate cu majorari sau bonificari ale valorii facturii in functie de procentul de returnare la care consumatorul se angajeaza prin contract (coeficient de majorare sau bonificare K1) si in functie de procentul efectiv realizat in perioada de decontare respectiva (coeficient de majorare sau bonificare K2).

Coeficientii de majorare sau bonificare K1 si K2 se determina astfel:

a) Coeficient K1

Procentul de returnare condensat fata de aburul livrat, angajat de consumator conform contractului	Coeficientul K1 de majorare sau bonificare
---	---

---

mai mare de 95	0.80
90 - 95	0.82
85 - 90	0.84
80 - 85	0.86
75 - 80	0.88
70 - 75	0.90
65 - 70	0.92
60 - 65	0.94
55 - 60	0.96
50 - 55	0.98
50	1
45 - 50	1.03
40 - 45	1.07
35 - 40	1.13
30 - 35	1.20
25 - 30	1.28
20 - 25	1.37
15 - 20	1.47
10 - 15	1.58
5 - 10	1.70
0 - 5	1.84
0	2

---

b) Coeficientul K2:

Raportul dintre procentul realizat de condensat returnat si procentul angajat prin contract	Procentul angajat prin contract de consumator pentru returnare condensat
---	--

0-20	20-40	40-60	60-80	peste 80
------	-------	-------	-------	----------

---

mai mare de 1.4	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80
1.3 - 1.4	0.85	0.85	0.85	0.85	0.85
1.2 - 1.3	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90
1.1 - 1.2	0.95	0.95	0.95	0.95	0.95
1.0 - 1.1	0.98	0.98	0.98	0.98	0.98
1	1	1	1	1	1
0.9 - 1.0	1.02	1.04	1.06	1.08	1.10
0.8 - 0.9	1.04	1.08	1.12	1.16	1.20
0.7 - 0.8	1.06	1.13	1.19	1.26	1.32
0.6 - 0.7	1.08	1.18	1.27	1.36	1.45

0.5 - 0.6	1.10	1.24	1.36	1.47	1.59
0.4 - 0.5	1.12	1.30	1.46	1.58	1.74
0.3 - 0.4	1.14	1.36	1.57	1.69	1.90
0.2 - 0.3	1.16	1.43	1.68	1.81	2.06
0.1 - 0.2	1.18	1.50	1.79	1.94	2.22
0 - 0.1	1.20	1.57	1.91	2.08	2.38
0	1.30	1.70	2.07	2.28	2.56

Bonificarea sau majorarea totala pentru condensatul nereturnat va rezulta din inmultirea celor doi coeficienti K1 si K2.

Valoarea facturii pentru plata condensatului nereturnat se inmulteste cu coeficientul rezultat din inmultirea celor doi coeficienti.

ART. 108

(1) Apa fierbinte nereturnata in sistemul de alimentare centralizata al furnizorului sau al producatorului va fi platita de consumator si, respectiv, de distribuitor, cu pretul legal aprobat.

(2) Pentru fiecare crestere cu 0,5% a pierderilor stabilite prin proiectul instalatiei, valoarea facturii de plata a apei nereturnate la furnizor, respectiv la producator, se majoreaza cu 10%. La cresterea pierderilor peste capacitatea statiei de tratare pentru apa de adaos de la producator, acesta limiteaza debitul apei fierbinti livrate si se opreste zona cu pierderi, pentru remediere.

(3) Pentru nerespectarea indicilor de calitate a apei fierbinti returnate, in cazul in care furnizorul nu are posibilitati de inlocuire a apei cu indici necorespunzatori, consumatorul va plati furnizorului urmatoarele majorari ale valorii facturii de energie termica livrata:

Procente de majorare a valorii facturii
pentru energia termica livrata fata de cel

Numarul de indici depasiti mai mare procent de depasire a unui indice de :

Pina la 50%	Intre 60 - 100%	Peste 100%
-------------	-----------------	------------

1 - 2	1.5	3
-------	-----	---

peste 2	4	7
---------	---	---

5	10	
---	----	--

ART. 109

Consumatorii din culpa carora a avut loc o furnizare insuficienta a energiei termice catre alti consumatori sau au produs degradari in instalatiile furnizorului vor plati acestuia contravaloarea sumelor platite de furnizor consumatorilor afectati, precum si contravaloarea pagubelor pe care i le-au produs.

CAP. 8

Dispozitii finale si tranzitorii

ART. 110

Pentru instalatiile existente la data intrarii in vigoare a prezentului regulament, punerea de acord cu prevederile de delimitare se va face in termen de un an.

ART. 111

Consumatorii si distributorii existenti, care nu au platit anticipatia pina la data publicarii prezentului regulament, vor depune la furnizor si, respectiv, la producator contravaloarea anticipatiei, prevazuta la art. 94, in termen de 90 de zile de la aceasta data.

ART. 112

Consumatorii existenti, care nu au depus la furnizor dosarele definitive ale instalatiilor, vor lua masuri pentru depunerea lor in termen de 6 luni de la cererea furnizorului.

ART. 113

Marii consumatori de tip industrial si agricol, la care nu au fost stabili indicatorii de continuitate prin documentatia privind alimentarea cu energie termica, vor prezenta furnizorului, in maximum trei luni, toata documentatia, pentru a se stabili gradul de continuitate corespunzator schemei de alimentare si fiabilitatii instalatiilor furnizorului.

ART. 114

Distribuitorul este obligat sa depuna la producator planul general al retelelor sale termice prin care circula agentul primar, pe care il va completa anual cu toate modificarile survenite.

ART. 115

Partile contractante nu raspund pentru nerespectarea obligatiunilor contractuale cind acestea se datoreaza unor cauze de forta majora.

ART. 116

Producatorii de energie termica vor reactualaiza acordurile de furnizare date inainte de anul 1990 si care nu mai corespund situatiei actuale, intr-o perioada de maximum 6 luni de la intrarea in vigoarea a prezentului regulament pe baza cererii insotite de un nou dosar al instalatiei care se va prezenta de catre consumatori. Noul acord de furnizare va fi comunicat si furnizorului.

ART. 117

Inceperea perioadei de incalzire pentru consumatorii de tip urban va avea loc dupa inregistrarea, timp de 3 zile consecutiv, intre orele 18,00 - 6,00, a unor valori medii zilnice ale temperaturii aerului exterior de + 10GC sau mai mici, iar oprirea incalzirii se face dupa 3 zile consecutive in care temperatura medie a aerului exterior depaseste + 10GC, intre orele 18, - 6,00.

ART. 118

Prescriptiile si normativele tehnice elaborate de Regia Autonomă de Electricitate "Renel" in domeniul energiei termice se vor respecta de catre toti cei care proiecteaza, executa si exploateaza instalatii de producere si transport al energiei termice.

ART. 119

In cazul in care instalatiile de producere a energiei termice au atins limita de viata si reparatia lor nu mai este economica, furnizorul va comunica consumatorilor, cu un preaviz de 3 ani, incetarea livrarii energiei termice, chiar daca la data respectiva expira si durata de furnizare prevazuta in contract.